CENA EGZEMPLARZA 10 GR

Prenumerata miesięczna wraz z odnoszeniem do domu 2·50

Adres Redakcji i Administracji: Kraków, ul. Sławkowska 12/III Telefon Nr. 164-20.

Cena egzemplarza zagranicą zł 0·20 — Konto P. K. O. 408.727.

KRAKOWSKI KURIER PORANNY

PISMO DEMOKRATYCZNE

Nr 277 Kraków, wtorek dnia 11 października 1938 r. Rok II

KOŚCIOŁY WIEDNIA rozbrzmiewają protestem

W uzupełnieniu podanych przez nas wczoraj wiadomości o burzliwych demonstracjach, wymierzonych przeciwko kard. Initzerowi otrzymaliśmy dziś dalsze szczegóły o zajściach w Wiedniu.

Zurych (ik). Donoszą z Wiednia: W niedzielę we wszystkich kościołach Wiednia odbyły się uroczyste nabożeństwa, które zgromadziły wyjątkowo wielką liczbę wierzących. We wszystkich kościołach wpominano podczas kazań o zaszłych wypadkach. W Votivkirche znany kaznodzieja ks. dr Strobl wystąpił z podniosłym kazaniem na temat prześladowań chrześcijaństwa w Austrji i znieważenia dostojnika Kościoła. Sensacją kazania było stwierdzenie iż zaatakowanie kardynała nastąpiło pomimo, że ustosunkował się on z pełną lojalnością wobec nowych władz. Świadczy to — konkludował ks. Strobl — że pomiędzy chrześcijaństwem a pogańską ideą hitleryzmu istnieje przepaść nie do przebycia.

W nabrzmiałych bólem słowach nakreślił ks. Strobl obraz sobotniego wieczoru. Napastnicy nietylko zdemolowali pałac arcybiskupa i wybili szyby w kolegjacie, ale posunęli się do czynnego zaatakowania kardynała, który wyszedł z krzyżem naprzeciw demonstrującym. Kardynał omal nie wywrócił się, jedynie pomoc dwóch przybocznych księży, którzy podtrzymali starca uchroniła go od upadku.

Słowa ks. Strobla wywarły wstrząsające wrażenie na obecnych. W tutejszych kołach spodziewają się aresztowania ks. Strobla w najbliższych godzinach.

Praga (W). W Sudetach władze hitlerowskie wydały szereg zarządzeń skierowanych przeciwko klerowi i organizacjom chrześcijańskim.

Rozwiane nadzieje monachijskie

Ironiczny ton przemówienia kanc. Hitlera pod adresem Francji i Anglii

Paryż (ar) Wczorajsze przemówienie kanclerza Hitlera w Saarbrücken wywołało tutaj nie tylko rozczarowanie, ale wręcz przygnębienie. Zamiast zapowiedzi pokojowej polityki wobec Francji usłyszano decyzje rozbudowania fortyfikacji niemieckich na zachodniej granicy, tj. skierowanych przeciw Francji. Całe zresztą przemówienie kanclerza, poświęcone zdobyciu Sudetów cechował ton triumfu i podkreślenie siły i twórczości osi Berlin—Rzym przy równoczesnym ironicznym potraktowaniu nawet Anglii. Tego tonu nie zrównoważyła nawet zapowiedź demobilizacji reezrwistów.

Londyn (m) Wszystkie nadzieje związane z ugodą monachijską zdają się tu pryskać po niedzielnym przemówieniu Hitlera na otwarcie teatru w Saarbrücken. Podkreślają tu iście teatralny zwrot w sytuacji. Wczoraj jeszcze w okresie pertraktacji o Sudety ton konwencjonalnie grzeczny i szukanie porozumienia z państwami zachodnimi — dziś pewna siebie pycha i nawet lekcja ustrojowa pod adresem demokracji angielskiej.

Szczególnie przykro odczuto tu następujący ustęp przemówienia kanclerza: „Dobrze byłoby gdyby w W. Brytanii ustały stopniowo zwyczaje wersalskie. Nie zmienimy guwernanckiej opieki. Dochodzenia brytyjskich polityków co do losów Niemców przebywających wewnątrz granic Rzeszy nie na miejscu... Chciałbym udzielić wszystkim tym panom rady zajmowania się własnymi problemami i pozostawienia nas w spokoju. Od tego zależy zabezpieczenie pokoju“.

Ani słowa o angielsko-niemieckiej deklaracji, w myśl której przecież obydwa państwa postanowiły nie uciekać się do wojny w wzajemnych stosunkach!

Twarzą do Nowosielec

Warszawa (tel.). Tak właśnie — „twarzą do Nowosielec“ — określa wczorajszy Kongres Stronnictwa Ludowego „Kurier Polski“, tłumacząc, iż oznacza to nieprzejednaną opozycje.

Niedzielny nadzwyczajny kongres ludowców obradował pod przewodnictwem ob. Brunona Gruszki. Po wysłuchaniu przemówienia politycznego prezesa Macieja Rataja Kongres powziął uchwałę o powstrzymaniu się od udziału w wyborach do Sejmu i Senatu.

Kongres uchwalił natomiast wzięcie udziału w wyborach samorządowych.

Po obradach przew. Gruszka powiadomił Kongres iż prezes Rataj rezygnuje z prezesury. Na wniosek ob. Gruszki Kongres nie przyjął tej rezygnacji.

Pierwsza proklamacja rządu słowackiego

Bratysława (u) Premier słowacki dr. Tiso ogłosił dziś proklamację rządu słowackiego.

Proklamacja głosi, iż obecna autonomia jest wynikiem dwudziestoletniej akcji narodu słowackiego. Nacjonalizm słowacki — podkreśla proklamacja — nie oznacza nienawiści względem Czechów. Życzymy każdemu tego, co się mu należy.

Sąd Okręgowy w Krakowie Wydział V. Dnia 27 września 1938 Sygn. V. Pr. 123/38

Sąd Okręgowy w Krakowie Wydz. V. na posiedzeniu niejawnym w dniu dzisiejszym po wysłuchaniu wniosuk Prokuratora Sądu Okręgowego w Krakowie wydał następujące postanowienie:

I. Zatwierdza się po myśli §§ 489. 493 austr. proc. karn. zarządzoną przez Starostwo Grodzkie w Krakowie dnia 22 września 1938 L. B. II. 2)b)301)38 konfiskatę czasopisma „Krakowski Kurier Wieczorny“ Nr 268 z daty 22. 9 1938 z powodu treści artykułu zamieszczonego na str. 3 p. t. „Podtrzymujemy hasło Hitlera“ w całości albowiem treść tego artykułu zawiera znamiona występku z art. 108 kk.

II. Zakazuje się dalszego rozszerzania skonfiskowanej treści powyższego artykułu a zakaz ten ma być ogłoszony w przepisanej formie w najbliższym numerze czasopisma „Krakowski Kurier Wieczorny“ i w dzienniku urzędowym.

III. Cały nakład skonfiskowanego druku ma być zniszczony.

Dekret o zjednoczeniu Śląska zaolzańskiego z Rzeczpospolitą Polską

Warszawa Pat. Wczorai odbyło się pod przewodnictwem premiera gen. Sławoja Składkowskiego posiedzenie Rady Ministrów, poświęcone zagadnieniom prawnym, zwiazanym z przejęciem odzyskanych ziem Śląska cieszyńskiego.

W pierwszym rzędzie przyięto dekret Prezydenta Rzplitej o ziednoczeniu odzyskanych ziem Śląska cieszyńskiego z Rzeczpospolitą Polską, a nastepnie projekt dekretu Prezydenta Rzplitej o rozciągnieciu mocy obowiazującej niektórych aktów ustawodawczych na odzyskane ziemie.

Projekt dekretu o ziednoczeniu odzyskanych ziem Śląska cieszvńskiego z Rzeczpospolita Polska brzmi:

Art. 1. Odzyskane ziemie Śląska Cieszyńskiego sa nierozdzielną cześcia Rzeczypospolitej Polskiej.

Art. 2. Ziemie odzyskane otrzymuja wspólny z Rzplita polska ustrói konstytucyjny i wspólną organizację władz.

Art. 3. Ziemie odzyskane wchodzą w skład Województwa Śląskiego. Na ziemie te rozciaga się moc obowiazuiaca ustawy konstytucyjnei z dnia 15 lipca 1920 r. zawierajacei statut organiczny Województwa Śląskiego. Do czasu przeprowadzenia wyborów, ziemie odzyskane reprezentować będą w Sejmie śląskim czterej posłowie powołani przez Prezydenta Rzplitej.

Art. 4. Przepisy obowiązujace dotychczas na ziemiach odzyskanych należy stosować z uwzględnieniem nowego stanu prawnego.

Art. 5. Wykonanie dekretu niniejszego porucza się prezesowi Rady Ministrów i ministrom.

Art. 6. Dekret niniejszy wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Projekt dekretu Prezydenta Rzplitej o rozciągnieciu mocy obowiazującej niektórych aktów ustawodawczych na odzyskane ziemie Śląska cieszvńskiego rozciąga siedemdziesiąt kilka aktów ustawodawczych wraz z późniejszymi zmianami na odzyskane terytoria, przewiduje, ze Rada Ministrów może w drodze rozporządzeń wydawać przepisy przejściowe i uwzględniające, związane z rozciągnięciem powyższych aktów ustawodawczych na te ziemie, postanawia, że stosunki i stanowiska prawne osób pozostających w służbie państwa na obszarze odzyskanych ziem Śląska cieszyńskiego określaja przepisy polskie, wreszcie rozciąga na powyższe terytoria właściwość miejscową Sądu Okręgowego w Cieszynie i tworzy Sądy Grodzkie w Bogumінie, Frysztacie i Jabłonkowie.

Reichenberg stolicą prowincji sudeckiej

Reichenberg, Pat. Konrad Henlein oświadczył w przemówieniu, że kanclerz Hitler postanowił nadać członkom sudeckiego korpusu ochotniczego pamiątkowy krzyż honorowy. Z dniem 10 go października, kiedy wszystkie ziemie niemiecko sudeckie zostaną całkowicie obsadzone, południowo morawska część włączona będzie do prowincji austriackiej, część południowo-czeska przyłączona będzie do Bawarii, a z pozostałych ziem przyłączonych do Rzeszy, utworzona będzie oddzielna prowincja sudecką ze stolicą w Reichenberg. W krótkim czasie, na nowych terenach Rzeszy przeprowadzone będą uzupełniające wybory do Reichstagu.

Berlin, Pat. Kanclerz Hitler mianował Konrada Henleina dowódcą grupy sztafet ochronnych (S. S.).

Reichenberg, Pat. Konrad Henlein wydał dziś rozkaz rozwiązujący ochotniczy korpus sudecki. Wykonanie tego rozkazu powierzone zostało zastępcy Henleina, Karolowi Hermanowi Frankowi.

Wiedeń, Pat. Policja skonfiskowała w księgarniach wiedeńskich mapy, przedstawiające zasięg niemczyzny poza granice Rzeszy w Europie środkowej, m. in. i w Polsce. Konfiskata objęła zarówno mapy tego rodzaju, wydane w Wiedniu, jak w Berlinie.

* * *

Niemcy popierają ruch ukraiński na Rusi

Wiedeń, Pat. Ukraińskie sfery emigracyjne, zwłaszcza ośrodki nacjonalistyczne spod znaku Konowalca, zgrupowane głównie w Genewie Pradze i Berlinie, rozpuszczają pogłoski, jakoby rząd Rzeszy nie był skłonny popierać przyłączenia Rusi Podkarpackiej do Węgier.

Kolportowane są równocześnie wiadomości o wyasygnowaniu przez rząd Rzeszy znaczniejszych sum dla wzniecenia na Rusi Podkarpackiej ruchu ukraińskiego.

Wojska polskie zajęły Bogumin

Cieszyn Pat. W planie zajmowania pozostałych do objęcia obszarów Śląska Zaolzańskiego nastąpiła ta zmiana, że dziś rano oddziały wojska polskiego zajęły rejon Bogumina.

Na rzece Odrze w rejonie Bogumina nową granicę obsadziła już polska straż graniczna.

Cieszyn Pat. Dziś nastąpi zajęcie piątej strefy w rejonie miasta Karwiny i Orłowej wraz z następującymi miejscowościami: na południu Łazy, Sucha, Szumbarg, Błędowice, — na północy: Dąbrowa, Dziecmorowice, Polska i Niemiecka Lutynia. W Karwinie dowódca samodzielnej grupy operacyjnej „Śląsk" gen. Bortnowski odbierze defiladę.

Cieszyn Pat. W dniu wczorajszym odbyły się obrady wszystkich trzech komisyj mieszanych czesko polskich na których załatwiono kilkanaście spraw bieżących.

Cieszyn Pat. Mieszana polsko-czeska komisja dla spraw komunikacyjnych załatwiła dziś ważną sprawę funkcjonowania kolejki elektrycznej z Morawskiej Ostrawy do Karwiny. Ustalono, ze kolejka ta, która dowozi do Karwiny ponad tysiąc robotników dziennie, będzie nadal funkcjonowała bez zadnej przerwy z tym, że po stronie polskiej personel bedzie natychmiast zmieniony z czeskiego na polski. Motorniczy i personel konduktorski zostanie skompletowany prawdopodobnie spośród funkcjonariuszy kolejek elektrycznych na Górnym Śląsku i w Zagłębiu Dąbrowskim. Przepustki dla robotników udajacych się ze strony czeskiej do Karwiny oraz dla personelu kolejki będą wydawali komendanci wojskowi kopalń, zakładów i kolejki elektrycznej.

Cieszyn Pat. Ukazało się rozporządzenie delegata wojewody śląskiego przy dowództwie samodzielnej grupy operacyjnej Śląsk, ustalające urzędowe nazwy dla obu części miasta Cieszyna, położona na wschód od rzeki Olzy otrzyma nazwę „Cieszyn Wschodni", zaś część położona na zachód od Olzy — nazwę „Cieszyn Zachodni".

—oOo—

Firma chrześcijańska

Pod powyższym tytułem w „Wiadomościach Białoruskich" czytamy:

Aktualny ten obecnie temat z punktu widzenia interesów chłopa białoruskiego szeroko omawia ostatni zeszyt (nr. 9) „Samapomaczy". Po zarejestrowaniu powszechnie znanych z prasy z codziennej gorszacych wypadków na tle pikietowania sklepów żydowskich, autor artykułu przychodzi do wniosku, że:

1. Wszystkie starania „unarodowienia" (życia gospodarczego — WB) skierowane są na wyłączna korzyść samych tylko nieżydowskich sklepikarzy.

2. Inne warstwy ludności Kraiu, a przede wszystkim chłopi, z tej nagonki nie mają żadnej korzyści, a odwrotnie, cierpia szkodę, gdyż: a) w nieżydowskich sklepach (chrześcijańskimi nazwać je nie możemy!) płacą często drożei niż w żydowskich, b) wspomagaja już istniejącą i sztucznie tworzą nową, tymbardziej nieproduktywna, kastę pośredników-handlarzy i c) odwracaja uwage od poprawy możliwej tylko przy pomocy prawdziwie wolnej spółdzielczości.

3) Na usługach małomiasteczkowych i wielko-miejskich sklepikarzy i bronia ich polscy endecy rozmaitego pokroju i ozoniści, oraz, co może tutaj dla nas jest najważniejsze bezceremonialnie wprzęgają do swych służeb chrześcijaństwo, zgarniajac za to niezasłużone korzyści. — Wreszcie stwierdzić należy, że

4. Oficjalni u nas przedstawiciele chrześcijaństwa dotychczas tak postepuja, jak gdyby wszystkiego tego nie widzieli czy nie rozumieli. A tym czasem w oknie każdego prawie sklepu nieżydowskiego znaiduie sie uwidoczniona przyneta w postaci tabliczki z nadpisem „Firma chrześcijańska" (czy coś podobnego), za która może sie skryć jakże niechrześcijańska(!) żadza zysku".

W dalszym ciągu autor przypomina zbankrutowaną na Wileńszczyźnie akcie „straganów", o których chłop mieiscowy nie pozwala(!) nawet mówić na wiecach poselskich domagaiac sie naiwyraźniei omawiania sprawy reformy rolnej. Wypadek taki m. in. miał mieisce z p. posłanką Prystorową w Rudziszkach pod Wilnem.

W końcu autor artykułu dochodzi do wniosku, że niebezpiecznie jest angażować się tak do handlu chrześcijańskiego", jak się angażowało w swoim czasie do „straganów". — Co sie tyczy samego chłopa białoruskiego, to iemu potrzebna jest przede wszystkim oświata — ogólna i fachowo-rolnicza. Oświecony zaś rolnik sam bedzie wiedział, że dla dobrobytu iego potrzebna jest sprawiedliwa reforma rolna, potrzebne jest nie zwiekszenie, lecz odwrotnie—zmniejszenie liczby sklepikarzy na rzecz dobrze zorganizowanej spółdzielczości.

Światowy kongres arabski w Kairze

Londyn. Pat. W Kairze odbywa się światowy kongres arabski dla rozważenia sytuacji palestyńskiej z udziałem około 2 tys. delegatów z ważniejszych krajów arabskich i posiadających ludność muzułmańską. M. in. na kongres przybyli delegaci z Palestyny, Iraku, Syrii, Libanu, Grecji, Indyj, Marokka, Jugosławii, Chin, Jemenu, Transjordanii, północnej Afryki i Egiptu. Uwagę zwracało, że Saudi — Arabia nie przysłała delegacji, a stronnictwo Wafdystów wyraźnie bojkotuje kongres. Przewodniczącym kongresu wybrany został Allouba pasza, który w przemówieniu powitalnym ostro zaatakował Żydów, nazywając ich „zaraza na ciele arabskim". Okupacja żydowska Palestyny na nic im się nie przyda, gdyż wywoła jedynie nienawiść w świecie arabskim. Gdy nadejdzie odpowiednia chwila Arabowie usuną ucisk żydowski. Allouba — pasza zwrócił się następnie pod adresem Wielkiej Brytanii żądając, by gabinet brytyjski naprawił błędy poprzednich administracyj, a zwłaszcza krzywdę wyrządzoną deklaracją Balfoura, która sprzeczna była z przyrzeczeniami uczynionymi Arabom. Na zakończenie zwrócił się on z apelem do premiera Chamberlaina by zastosował wobec Arabów tę samą miarę sprawiedliwości, jaką zastosował wobec Sudetów.

Przewodniczący izby ustawodawczej Iraku przemawiał mniej więcej w tym samym duchu, podkreślając, że Arabowie nie mogą dłużej już czekać na sprawiedliwe rozwiązanie kwestii palestyńskiej.

Wieści z Polski i świata

WARSZAWA. Mimo, że na dzień 8 bm. było zapowiedziane posiedzenie tylko Naczelnego Komitetu Wykonawczego Stronnictwa Ludowego przybyło już do Warszawy bardzo wielu delegatów kongresowych z różnych stron Polski, a wśród tych szereg czołowych działaczy jak sekretarz kongresu Tepper, członkowie rady naczelnej Jedliński (który przed tygodniem opuścił więzienie), kpt. Schram, dr. Tabisz, Nita, Krzekłowski oraz wielu innych.

Przez cały dzień odbywały się konferencje i rozmowy około aktualnych spraw, naczoło których wybijały się wiadomości o rozmowie Marszałka Śmigłego — Rydza z prezesem N. K. W. Ratajem oraz ostatnie arty kuły, dotyczące Stronnictwa, zamieszczane w prasie warszawskiej.

POZNAŃ. W dniu 8 bm. rozpoczął obrady w Poznaniu kongres pracowników miejskich który omówi aktualne sprawy bieżące a jednocześnie zajmie stanowisko w stosunku do wyborów. W prezydium kongresu zasiedli pp. Duda, Cwiakowski i mec. Orlański. Kongres potrwa dwa dni.

WARSZAWA. Nadzwyczajny Kongres Str. Ludowego, odbywający się w dniu 9 bm. w Warszawie, podejmie uchwałę, jako jedną z pierwszych wyrażającą radość z powodu powrotu Śląska Zaolzańskiego do Polski.

LWÓW. „Rada Okręgowa Związku Spółdzielni Rolniczych i Zarobkowo — Gospodarczych R. P. zrzeszającego 1.200 polskich spółdzielni rolniczych i mieszczańskich wyraża najgłębszą radość z powodu odzyskania Śląska Zaolzańskiego.

Braciom spółdzielcom ze Śląska składa cześć za ich bohaterską pracę w gronie spółdzielczości polskiej, ufna, że wspólnym wysiłkiem będziemy dalej pracować dla wzmocnienia państwa i narodu polskiego".

LWÓW. Obradująca we Lwowie Rada Okręgowa Związku Spółdzielni Rolniczych wybrała prezesem ks. Janczewskiego, wiceprezesem p. B. Gruszkę, prezesa Rady Naczelnej Stronnictwa Ludowego.

Przed kilkoma dniami p. Gruszka wybrany został prezesem Okręgowego Towarzystwa Rolniczego w Jarosławiu.

LONDYN. Do Londynu przybył przywódca socjaldemokracji niemieckiej w Czechosłowacji dr. Jaksch, celem podjęcia na terenie londyńskim akcji na rzecz uchodźców niemieckich z Sudetów.

HAMBURG. Jak donoszą pisma codzienne Hamburga jedna z firm chilijskich otrzymała już zezwolenie od rządu chilijskiego na rozpoczęcie prac wydobycia z dna morskiego zatopionego w czasie wojny niemieckiego krążownika „Drezden", który leży na dnie zatoki Cumberland — Bay.

LONDYN. Angielska „Narodowa Rada Pracy" w skład której wchodzą przedstawiciele związków zawodowych i partii pracy, ogłosiła deklarację, w której m in. stwierdza, że „państwa które dopuściły do okupacji terytorium czechosłowackiego przez wojska niemieckie, mają obowiązek zapewnienia ludności czeskiej tych obszarów obrony przed tyranią, wyzyskiem i wszelką niesprawiedliwością.

Rada domaga się ponad to wywarcia na rząd Rzeszy odpowiedniego nacisku celem zwolnienia zakładników czeskich, zatrzymanych w krytycznych dniach sprawy czeskiej.

Nie było demarche w sprawie granicy polsko węgierskiej

Warszawa. Pat. W prasie zagranicznej ukazały się wiadomości o rzekomej demarche brytyjskiej w Warszawie, wyjaśniającej i precyzującej stanowisko brytyjskie w sprawie wspólnej granicy polsko — węgierskiej. Stanowisko to — według wspomnianych pogłosek — miało polegać na tym, że żadne żądanie mniejszości w Czechosłowacji nie otrzyma poparcia rządu brytyjskiego, o ile nie jest oparte na ściśle etnicznych podstawach.

W związku z powyższym PAT upoważniona jest do stwierdzenia, że demarche taka nie miała miejsca i że wspomniana sprawa nie była przedmiotem dyskusji między rządem polskim i rządem brytyjskim.

Z galerii na scenę

W wachlarzu ugrupowań politycznych w Polsce istniała luka, której nic nie mogło zalonić.

DEMOKRATYCZNA INTELIGENCJA PRACUJĄCA NIE MIAŁA DOTYCHCZAS SWEGO POLITYCZNEGO ODPOWIEDNIKA nie odgrywała tej roli, jaką ze względu na swą ilość i jakość mogła i powinna była odgrywać. L'Absent ne compte pas — nieobecny nie jest brany pod uwagę. To powiedzenie zastosowane właśnie do niej, zyskuje całą swoją wymowę. Rzeczywiście musimy stwierdzić, że podpadająca pod to określenie część społeczeństwa nie była w ciągu ostatnich lat brana pod uwagę ani przez przeciwników politycznych, ani przez przyjaciół. Trudno się temu dziwić. Słaba, nic nie znacząca ekonomicznie, nie zorganizowana politycznie była w teatrze państwowego życia tylko widzem i to widzem z galerii. Za pierwsze rzędy nie mogła zapłacić, przyjaciel na scenie zbyt byli gra zajęci, aby dojrzeć ją w ciemnej sali.

DEMOKRATYCZNA INTELIGENCJA KTÓRA TAK WIELE MA DO POWIEDZENIA I TAK WIELE MÓWI W PAŃSTWACH ZACHODNICH, SKANDYNAWSKICH, W AMERYCE — W POLSCE BYŁA TYLKO WIELKĄ NIEWIADOMĄ NIEOKREŚLONYCH MOŻLIWOŚCI KTÓREJ NIKT NIE UWZGLĘDNIAŁ PRZY ROZWIĄZYWANIU POLITYCZNEGO RÓWNANIA. Uważano ją za niezwartą, nieokrzepłą jeszcze masę, którą rozbije lub porwie każde zdecydowane postąpienie decydujących politycznie czynników.

Ostatnie z tych zdecydowanych i zbyt szybko zadecydowanych posunięć uderzyło w organizacje stara, za służoną, jedna z najpotężniejszych organizacji zawodowych w Polsce w Z. N. P. I wtedy wielka niewiadoma zamieniła się w niezaprzeczalny pewnik, sympatie zmieniły się w pla ny możliwości ogarnęły wielkie koła ludzi. Wtedy pod wpływem tego ciosu, inteligencja pracująca zaczęła organizować się politycznie. Z GALERII WSTAŁY SZEREGI I PEWNYM NIEZACHWIANYM KROKIEM PARŁY W KIERUNKU SCENY.

Tym razem zauważyli to wszyscy. Nie wszyscy tylko zrozumieli pełne znaczenie tych kroków, nie wszyscy słyszą budzone przez nie echa, echa rozlegające się w całym społeczeństwie. Pierwsze szeregi docierają już do celu.

POWSTAŁO STRONNICTWO DEMOKRATYCZNE. Luka została zapełniona. Następne akty życia politycznego odgrywane będą w uzupełnionym składzie ról. I TRUDNIEJ BĘDZIE WYGRAĆ JE PRZECIWKO NAM.

O — a

Legion brytyjski
nie pojedzie do Czechosłowacji

Londyn. Pat. W kołach oficjalnych — oświadczają iż istnieje tendencja, która zdaje się wskazywać, że plebiscyt nie odbędzie się w Czechosłowacji. Jeżeli będzie tak istotnie legion brytyjski oczywiście nie pojedzie do Czech.

Pomimo to sprawa, zdaje się nie jest jeszcze ostatecznie zdecydowana powodem czego jest orędzie króla od czytane członkom legionu, przygotowującym się do odjazdu.

W orędziu tym król przesyła życzenia członkom legionu brytyjskiego, udającego się na tereny plebiscytowe w Czechosłowacji wyrażając przekonanie, iż pomyślnie wywiąże się ze swych trudnych obowiązków.

Ministrowie słowaccy obejmują władzę

Praga. Pat. Nowomianowani ministrowie słowaccy, którzy z wyjątkiem premiera Tiso i ministra Durcańskiego wyjechali dziś do Bratysławy i przystąpili do technicznego organizowania swych resortów.

W najbliższych dniach rozpoczną się obrady przedstawicieli stronnictw słowackich oraz rozmowy z rządem centralnym w sprawie dalszych szczegółów autonomii ziemi słowackiej, zwłaszcza zaś odrębnego organizmu ustawodawczego.

Przyrzeczenia są po to, by ich niedotrzymywać

Niedawno temu cytowaliśmy oświadczenia kanclerza Hitlera składane w związku z Austrią i Czechosłowacją. Oświadczenia te zapewniające obu państwom niepodległość i brak jakichkolwiek agresywnych zamiarów, nie dotrzymały kroku prawdzie życiowej i późniejszym faktom. Słynna mowa Führera Trzeciej Rzeszy, przysięgająca że na aneksji Sudetów kończą się pretensje Niemiec, przekonała „naiwnego" premiera najpotężniejszego państwa na śmierć i skłoniła go do „ratowania" pokoju.

W Monachium podpisano układ. Podpisał go także kanclerz Hitler. W kilka dni później doręczono Anglii i Francji notę o charakterze ultimatum w której rząd niemiecki ostrzegł, że jeśli Niemcom nie bedzie pozwolone natychmiast okupować wszytskich okręgów sudeckich zamieszkałych przez Niemców, to III Rzesza zerwie ugodę monachijską i zajmie wojskowo wszystkie terytoria czechosłowackie, które w r. 1918 wykazywały większość niemiecką.

Były to nowe żądania terytorialne, które nie były przewidziane w układzie monachijskim. Paryż i Londyn bez najmniejszego protestu przyjęły ultimatum Hitlera, który bez plebiscytu otrzymał to, czego Chamberlain nie chciał mu dać w Godesbergu i czego sam Hitler przyrzekał nie zabierać w Monachium.

Cóż są więc warte układy, podpisy przyrzeczenia, skoro na przestrzeni już nie miesięcy ale kilku zaledwie dni, można je uznać za niebyłe i nie wiążace.

Cieszyliśmy sie gdy padły słowa: że „ze wszystkich stron mają Niemcy dziś uspokojone granice", choć twierdzono, że kanclerz powiedział: „z wielu stron mają dziś Niemcy uspokojone granice"...

Tak jakby słowa decydowały.

Przecież kilka miesięcy temu słyszeliśmy z tych samym ust słynne powiedzenie:

„Przez „polski korytarz" zostały Prusy Wschodnie oddzielone od Rzeszy i w ten sposób powstała rana polityczna, która po dzień dzisiejszy się nie zagoiła".

A. o to niemniej symptomatyczne wynurzenia:

...„Sztuczna szyja, łącząca Polskę z Bałtykiem, nie stanowi pewnej podstawy dla rozwoju potęgi morskiej".

Powróćmy znowu do ostatniej mowy kanclerza Hitlera poświęconej Polsce. Znowu ukazały się dwa teksty.

Zarówno „radio niemieckie jak i oficjalne „Deutsches Nachrichten Büro", wraz z całą prasą niemiecką ze słynnym „Vöolkischer Beobachter" na czele, opuściły kilka zdań od noszących się do Polski.

Niema zdania o „fanatycznej histerii" stosunkach polsko — niemieckich, o tym, że „problem nie będzie za sześć lat inny, jak jest teraz", oraz że Polska i Niemcy „nie żądają nicze go".

Brak wielce charakterystycznego zdania o „ścieraniu sie tam na dole, w terenie narodowości i grup narodowych ze sobą" — co zdaniem Hitlera — nie powinno przeszkodzić coraz dalej idącej poprawie stosunków.

Czy to pominięcie nic nie mówi?

Przecież zarówno radio, jak i cała prasa niemiecka są pod najsurowszą kontrolą rządu Trzeciej Rzeszy i cokolwiek mówią lub piszą, czynią to na rozkaz Führera.

Ta zasada podwójnej buchalterii w polityce niemieckiej powinna otworzyć naszym germanofilom oczy.

Ster.

Ilu mamy ubezpieczonych w Polsce?

Statystyka Pracy podaje, na podstawie danych otrzymanych z Z. U. S. informacje liczbowe, dotyczące stanu instytucji ubezpieczeń społecznych w Polsce. Ostatni numer „Statystyki Pracy" (1/1938) podaje dane za październik 1937 roku. Wyglądają one następująco: (ubezpieczeni w tysiącach):

Obowiązkowo ubezpieczeni w Upezpieczalni Społecznej:

	ogn. ub. n. w.	chor. ub.	em. ub.	wyp.
1935 r.	1730	1679	1639	1618
31. XII. 36. r.	1748	1704	1675	1735
31. III. 37 r.	1814	1769	1740	1801
31. IX. 37 r.	2173	2123	2098	2160

Liczby te dotyczą robotników poza rolnymi oraz wszystkich pracowników umysłowych z całego państwa poza częścią górnośląską woj. śląskiego. Również nie są objęte powyższą statystyką osoby ubezpieczone wyłącznie w innych instytucjach poza U. S., oraz osoby podlegające w U. S. tylko obezpieczeniu wypadkowemu.

Ubezpieczeniu wypadkowemu w U. S. podlegają wyłącznie robotnicy rolni (w woj. poznańskim i pomorskim wszyscy, łącznie z drobnymi rolnikami, zaś w pozostałych województwach tylko robotnicy większej własności), a dalej pracownicy kolejowi w woj. poznańskim i pomorskim oraz pracownicy niektórych związków samorządu terytorialnego.

Wedle obliczeń, podanych przez „Przegląd Ubezpieczeń Społecznych" (Nr. 4)1938) przeciętna osób obowiązkowo ubezpieczonych na wypadek choroby bez Górnego Śląska wynosiła w r. 1935 1 687.634, w r. 1936 1.761.748, zaś w roku 1937 wzrosła do 1.954.362 osób.

Na widowni politycznej

Widmo „gnębionego" hitlerowca w U. S. A.

Obrona wszystkich „braci Niemców — Aryjczyków" „gnębionych i „prześladowanych" z tytułu swej aryjskości i niemieckości po całym świecie, jako hasło zasadnicze rzucone przez Hitlera przedziwny zaiste plon zbiera. Po wyroku na Austrię i Schuschnigga, „zdrajcy" III Rzeszy, kolej przyszła na Czechosłowację. Jaki teren będzie następnym „Mein Kampf" nie przewiduje. Ale wiele ma odcinków do wyboru: Alzacja i Lotaryngia we Francji, Szlezwig w Danii, Pomorze, poznańskie, Śląsk — terytoria „rdzennie niemieckie" w Polsce, Rumunia z Transylwania i Triest włoski. Niemcy mieszkający w Sowietach itd...

Ale nikt by nie przypuszczał, że plany rewizjonistyczne Hitlera sięga ją... Stanów Zjednoczonych! A tymczasem... W Nowym Jorku członkowie „Związku niemiecko — amerykańskiego" próbowali urządzić demonstrację pod znakiem haseł hitlerowskich. Zebrali się w liczbie kilku tysięcy w Union City ale manifestacji nie zdołali przeprowadzić. Oto związek amerykańskich uczestników wojny rozpędził ich kamieniami a wódz tego ruchu hitlerowskiego, Fritz Kuhn, musiał zrezygnować ze swych „rewindykacyjnych" planów.

Europo, Stary Świecie, czyż jednak Nowy Świat nie o wiele cię wyprzedził?

Akcja Katolicka rusza do wyborów

Śląska Akcja Katolicka o wyniku zabiegów Ozonu postanowiła zalecić swym członkom branie udziału w wyborach parlamentarnych. Było to do przewidzenia. Czekamy, kiedy cała Akcja Katolicka takie samo zajmie stanowisko. Że tak będzie, o tym świadczy nakaz wydany do członków przez zarząd główny Związku Rzemieślników Chrześcijan, związanego z Akcją Kat.

Dla ścisłości jednak trzeba przyznać że gdy prezes koła toruńskiego tegoż związku oznajmił, swym członkom decyzję zarządu głównego, spotkał się nie tylko z zaczepną, ale i wrogą postawą zgromadzonych.

Jest to znamienny fakt. Świadczy to, że Akcja Katolicka wykopuje po woli przepaść między sobą a światem katolików i resztą społeczeństwa, skoro i Stron. Pracy postanowiło wstrzymać się od udziału w wyborach.

Bez komentarzy..

O. Z. N. w Krakowie ogłosił w prasie następujący komunikat:

Stosownie do art. 33 ordynacji wyborczej, który określa prawo wysunięcia przez 500 obywateli jednego delegata, do zgromadzenia okręgowego, ustalającego liczbę kandydatów na posłów, na terenie wojew. krakowskiego wyznaczono 110 delegatów.

Wedle komunikatu OZN 92 delegatów wyłoniono z kół ozonowych, czyli że na 55 tysięcy obywateli 46 tysięcy opowiedziało się za OZN.....

„Opowiedziało się" za OZN 46 tysięcy (!). Jak, kiedy? Można sobie dośpiewać. Słowem idylla pierwszorzędnej marki.

Złodzieje zrabowali 10 tys. zł

Włocławek. Nieznani sprawcy włamali się do mieszkania kupca Chaima Kohna zam. przy ul. Żabiej 21 we Włocławku, skąd skradli 10.000 zł. gotówki, 3 funty szterlingów, 50 dolarów amerykańskich, 610 rubli rosyjskich w złocie, 2 zegarki męskie, 2 zegarki damskie złote, kolię z pereł 2 pary kolczyków złotych z brylantami, kilka sztuk pierścionków złotych 2 dolarówki, 8 obligacji Pożyczki inwestycyjnej, 2 obligacje Pożyczki Konwersyjnej i 1 Pożyczki Narodowej oraz 2 listy zastawne Tow. Kred. m. Warszawy — ogólnej wartości 15 tys. zł. Dochodzenia policyjne na razie nie dały żadnego rezultatu.

Kariera pana posła

Gniezno. W Gnieźnieńskim krążą pogłoski, że kandydować będzie m. in. Baranowski. Jeszcze przed rozwiązaniem Sejmu zgłosił się Baranowski do Pow. Zarz. Stron. Ludowego z prośbą o przyjęcie go do Stronnictwa. Zarząd Pow. polecił mu wykazać się pracą. P. Baranowski pojechać miał na wiec. W międzyczasie jednak rozwiązano Izby Ustawodawcze — p. Baranowski porzucił więc swój zamiar i rozpoczął starania odzyskania mandatu.

Praga. Liczba zbiegłych uciekinierów z krajów czechosłowackich zajętych przez wojska niemieckie przekroczyła według rejestracji prowadzonej w Pradze, liczbę 300.000 osób.

Bardzo wiele uciekinierów zdołało wziąść ze sobą ledwie nieco bielizny i żywności do plecaków, pozostawiając na miejscu cały swój majątek.

Pracownicy Ubezpieczeń Społecz. w walce o umowę zbiorową

Zarząd główny Związku Zawodowego Pracowników Instytucji Ubezpieczeń Społecznych na posiedzeniu plenarnym w dniu 1 i 2 października br. ostatecznie przyjął projekt umowy zbiorowej pracowników instytucji ubezpieczeń społecznych z tymi instytucjami w Polsce.

Stanowisko, jakie zajęli w tej sprawie pracownicy po przez swą reprezentację zawodową t. zn. Związek Zawodowy, wymaga gruntownego uzasadnienia z punktu widzenia zarówno prawnego jak i społecznego.

Związek przystąpił już do ogłoszenia przepracowanych tez, uzasadniających konieczność zawarcia umowy zbiorowej.

Nasze Konto P. K. O. 408.727

Demonstracja marynarki niemieckiej w Tangerze

Paryż. W porcie Tangeru zatrzymał się krążownik niemiecki „Deutschland". Postój okrętu niemieckiego trwał 24 godziny. W tym czasie załoga okrętu złożona z 300 marynarzy wyszła z oficerami na ląd i przy dźwiękach orkiestry i śpiewu pieśni narodowo — socjalistycznych przedefilowała ulicami miasta.

PAŹDZIERN.
11
wtorek

WAŻNE NUMERY TELEFONICZNE
Straż ogniowa 122 22
Zegarynka 98
Centr. międzym. 97
Informtor telef 137-00
Biuro napr. telef. 150-50
Informator kol 121-08
Centr. gazown 152-05
Centr. elektr. 150 70
Centr. wodociąg 12 -99
Pogotowie rat. 1 -11

KALENDARZ RZYM. - KATOLICKI

wtorek Placydy

Teatr

Z TEATRU M. IM. J. SŁOWACKIEGO

Plan przedstawień: Poniedziałek 10. X. przedstawienia nie będzie; Wtorek 11. X. „Gdzie diabeł nie może...“; Sroda 12. X. „Korsarz“.

„HALKA“ ST. Moniuszki na otwarcie sezonu operowego.

Opera Krakowska wystawia na rozpoczęcie sezonu operowego w poniedziałek dnia 17 października br. „HALKĘ“ St. Moniuszki. W partiach głównych wystąpią świetni śpiewacy polscy: Sława Orłowska — Czerwińska, Jontkiem będzie Stanisław Drabik, zaś Januszem Zenon Dolnicki.

Repertuar kin

ADRIA: Druga miłość (Maria Gorczyńska, Juxosza Stępowski).

APOLLO: Granica (Barszczewska, Żelichowska i in).

ATLANTIC: Mateczka (Molly Picon, E. Sternbach, Maks Bożyk, Ruth Turkow, M. Oppenheim).

DOM ŻOŁNIERZA: Za cudze winy (Warner Bakster, Gloria Stuart).

LOPP.: Świecznik królewski (W. Powell, Luiza Rainer) i Huragan (Dorota Lamour).

PROMIEŃ: Królowa Wiktoria (Anna Neagle, Adolf Wohlbrück).

STELLA: Dziewczęta z Nowolipek

SZTUKA: Ten, którego ukochałam (Sylwia Sydney).

UCIECHA: Przygody Robin Hooda (Errol Flynn, Olivia de Havilland).

WANDA: Profesor Wilczur S(tępowski, Barszczewska, Węgrzyn).

FOTOPLASTIKON (ul. Szczepańska 5) Londyn.

Repertuar kin kieleckich

W. F. i P. W.: „Pensjonarka“
CZWARTAK: „Geniusz sceny“ z Solskim
PALACE: „Druga młodość“
CASINO: „Zamknięty świat“.

Repertuar kin radomskich

APOLLO Marco — Polo z Gary Cooper
ADRIA Druga młodość
CZARY Piętnastolatka

Kinoteatry przemyskie

KINA PRZEMYSKIE:
APOLLO Gasparone
CASINO Miłość w kajdanach
MUZA Bitwa na Broadwayu
OLIMPIA Pensjonarka

Plan elektryfikacji

ŁÓDŹ. Jak się dowiadujemy, opracowany i przyjęty został plan elektryfikacji północnej części powiatu brzezińskiego z miastami: Brzeziny, Stryków. Głowno

Misja Mandżukuo w Warszawie

WARSZAWA. Przybyła do Warszawy misja Mandżukuo, w składzie 27 osób z ministrem Han-Yun-Chek na czele, złoży wieniec na Grobie Nieznanego Żołnierza.

Wstrząsający wypadek w Prokocimiu

Pociąg przejechał 11-letnią dziewczynkę

Na przystanku Prokocim pod Krakowem wydarzył się wstrząsający wypadek którego ofiarą padła 11-letnia dziewczynka Flakówna Czesława zamieszkała w Prokocimiu.

Flakówna wysiadła z pociągu idącego w stronę Bochni.

W pewnej chwili pośliznęła się i wpadła pod pociąg który prawie ruszał z przystanku. Koła pociągu odcięły jej zupełnie prawą rękę zaś lewą zmiażdżyły.

Do ofiary nieszczęśliwego wypadku wezwano Pogotowie Ratunkowe z Krakowa którego lekarz po udzieleniu pierwszej pomocy przewiózł Flakównę do szpit. św. Łazarza.

Wypadek ten wywołał wielkie wrażenie wśród wysiadającej z pociągu publiczności.

Na krakowskim bruku

Smakowały mu śliwy

Leser Iser. lat 26 handlarz, zamieszkały przy ul. Berka Joselewicza był wielkim smakoszem śliw. Szczęście chciało, że przechodząc ulicą, zauważył na wozie Franciszka Grzywacza skrzynki ze śliwami Nie mógł się powstrzymać od chęci i dlatego je ukradł. Śliwy przedstawiały wartość 276 zł.

Za niedozwolony smak do śliw Leser został aresztowany.

Zmienili miejsce zamieszkania

Eisman Henryk f. Silberman lat 28, handlowiec, zam. przy ul. Szerokie. 1. 35 i Jan Bała lat 18 robotnik, zam. w Woli Duchackiej 17 — zostali zatrzymani za kradzież garderoby i srebra wartości 400 zł., dokonaną w dniu 17. IX. br na szkodę Joanny Freindlich, zam. przy ul. Dietla 113.

Obfity plon

W godzinach nocnych przepr. wadziły organa P. P. obławę na terenie miasta Krakowa, w czasie której zatrzymano 30 osób do stwierdzenia tożsamości i za wykroczenia przeciw porządkowi publicznemu. Wśród zatrzymanych znajdują się poszukiwani przestępcy.

Pożar w wytwórni kapeluszy

Przy ul. Wałowej w pracowni kapeluszy Koszmara wybuchł pożar.

Pożar w porę zauważyli sąsiedzi którzy wezwali straż pożarną. Straty nieznaczne.

Przy Towarzystwie Krzewienia Świadomego Macierzyństwa i Reformy Obyczajów Kraków, ul. Dunajewskiego 7 czynne są następujące przychodnie:

PORADNIA ŚWIADOMEGO MACIERZYŃSTWA: zapobieganie ciąży, leczenie bezpłodności — wtorki i czwartki godz. 18—20, piątki godz. 10—12;

PORADNIA EUGENICZNA: porady przedślubne dla mężczyzn i kobiet — soboty godz. 18—20;

PORADNIA SEKSUOLOGICZNA: informacje i zaburzenia w zakresie życia płciowego dla kobiet czwartki godz. 18—20, dla mężczyzn soboty godz. 18—20;

PORADNIA GRAFOLOGICZNA: wybór zawodu, dobór małżeński itp. sprawy życiowe na podstawie analizy pisma — soboty godz. 18—20.

PORADNIA DLA CIĘŻARNYCH — piątki godz. 10—12;

PORADNIA DLA NIEMOWLĄT i DZIECI — piątki godz. 12—13;

PORADNIA PRAWNO - SPOŁECZNA dla biednej i opuszczonej matki — wtorki godz. 17.30—18.30.

Sensacyjna skarga adwokata przeciwko Wydziałowi med. U. J.

Przed kilku dniami pisaliśmy o niezwykłych kulisach uchwały o numerus nullus na wydziale medycznym Uniwersytetu Jagiellońskiego. Szczegóły przez nas podane są przedmiotem ożywionych komentarzy.

Jak się dowiadujemy, jeden ze znanych adwokatów krakowskich wniósł do sądu krakowskiego skargę przeciwko wydziałowi medycznemu U. J. o zwrot opłat, które złożył za swego syna, nieprzyjętego na ten wydział.

Jak słychać w ślad za powyższą mają nastąpić dalsze skargi pełnomocników oburzonych kandydatów na lekarzy.

Cała sprawa ma niemiły posmak.

Walą się domy w Łodzi

Łódź (iz). Już czwartą katastrofę budowlaną w ciągu jednego tygodnia przeżywa Łódź. Najstraszliwszą jednak jest katastrofa onegdajsza przy ul. Piłsudskiego, gdzie, jak już podaliśmy, runął zbiornik wodny do wnętrza mieszkania, miażdżąc dwóch ludzi.

Po całonocnej nadludzkiej pracy straży pożarnej, w czasie której musiano acetylenem pociąć żelazny zbiornik, udało się wyciągnąć z pod niego zwłoki zabitych. Na widok zmiażdżonego ciała jeden z synów zabitego dostał ataku szału, drugi zaś usiłował popełnić samobójstwo.

Czas byłby, by władze zajęły się stanem tutejszych kamienic.

Kronika przemyska

Przeciw kłusownictwu rybnemu

Towarzystwo Sportowo rybackie podjęło energiczną akcję przeciw kłusownictwu rybnemu na Sanie i Wiarze. Chodzi głównie o ukrócenie samowoli kłusowników spekulantów, którzy prowadzą handel rybami złowionymi na rewirach rzecznych dzierżawionych przez wspomniane towarzystwo w celach wyłącznie sportowo — wędkarskich.

Sąd Apelacyjny skazał defraudanta

Sąd Apelacyjny w Krakowie rozpatrywał sprawę Karola Dymka, oskarżonego o to, że będąc sekwestratorem Urzędu Sskarbowego w Bochni przywłaszczył sobie 3.591 zł. pochodzących z pieniędzy podatkowych.

Sąd I-szej instancji skazał go za ten czyn na 3 lata więzienia. Sąd Apelacyjny obniżył mu karę do 1 roku.

Kronika kielecka

Kradzież 18 zł z kieszeni

Ciasiowi Józefowi, ze wsi Szałos, gm. Samsonów, pow. kieleckiego w ubiegły wtorek w Kielcach na placu Wolności nieznany sprawca skradł z kieszeni spodni 18 złotych. Poszkodowany zameldował o kradzieży w Komisariacie Policji.

Przywłaszczył 260 zł i zbiegł

Kierownik Spółdzielni w Kielcach Pałosz Antoni dał pracownikowi tejże Spółdzielni — Wójcikowi Kazimierzowi 260 złotych, celem wpłacenia ich w hurtowni za wódkę. Wójcik pieniądze przywłaszczył sobie i zbiegł.

Wyrwał torebkę z ręki

Pdaechowicz Maria (Pakon Dolny, Kielce) zameldowała w Policji, że wczoraj około godz. 21 gdy szła ulicą Poniatowskiego, przy zbiegu ulicy Wesołej, podbiegł do niej mężczyzna lat około 20, wyrwał jej z rąk torebkę skórzaną damską i zbiegł. Szkodę oblicza na 25 zł.

Kronika radomska

Zwolnienie z aresztu kupca radomskiego

Decyzją władz śledczych został wypuszczony na wolność z aresztu prewencyjnego właściciel składu broni i amunicji — p. Andrzej Gilles.

Brutalny mąż

Wrączek Konstancja (Tadeuszowska) złożyła skargę w policji na swego męża Jana, który ją bije i wypędza z mieszkania, grożąc zabójstwem.

Brutalem zajęła się policja.

Napad

Na tle niesnasek rodzinnych Jan Jarosz przybył do mieszkania Józefy Rogatek (Słoneczna 9), którą pobił oraz chwycił na nią noża, lecz ta zdołała uciec z mieszkania.

OD WYDAWNICTWA!
Prosimy o uregulowanie należności z tytułu zaległej prenumeraty.

Wiadomości sportowe

Wisła bije Polonię 4:2

Po zwycięstwie Polonii nad Warszawianką w ubiegłą niedzielę, Polonia urosła w oczach warszawskch speców na drużynę niebezpieczną. Trudno nam — którzy nie widzieliśmy Polonii w Warszawie — twierdzić że było inaczej Faktem natomiast jest iż drużyna którą wczoraj oglądaliśmy na boisku Wisły w ciągu 90 minut niczym nie zasłużyła sobe na tę bojową nazwę.

Mecz rozpoczął sie atakami Polonii. W 16 minucie sędzia podyktował rzut karny za śmieszne przewinienie. Łyko wyegzekował rzut niepewnie tak iż omal piłka nie ugrzęzła w rękach Straucha. W 22 minucie sędzia „sfabrykował" drugą bramkę. Zamiast podyktować aut podyktował kornera i Filek II centrę Habowskiego umieścił pięknie w bramce. Wisła ma w tym okresie ogromną przewagę. Polonia jest kompletnie rozprzeżona. Miarą tego rozprzeężenia jest fakt, iż Artur obejchawszy kilku zawodników wjechał z piłką do bramki. Stan meczu 3:0. Polonia rewanżuje się iedyną bramką przez Odrowąża w 40 minucie.

Po zmianie stron już w 6 min. Filek II uzyskuje głową 4 bramkę a wynik dnia ustala Przybysz w 36 minucie.

—O—

Warszawianka - Cracovia 2:0

Warszawa. Rzadko publiczność sportowa ma okazję oglądania tak dramatycznego meczu. Mecz bowiem aczkolwiek nie należał do ładnych to jednak przysporzył widzom tyle emocji jak mało innych. Zwycięstwo Warszawianki jest nie zasłużone gdyż Cracovia była drużyną lepszą, nawet energiczniejszą. Wynik meczu przesądziły 3 karne i wspaniała postawa bramkarza Warszawianki Rudnickiego który był najlepszym graczem na placu i interweniował w zda się beznadziejnych sytuacjach.

Pogoń-AKS 1:0

Lwów. Zwolennicy Pogoni przeżyli wielkie chwile, kiedy wczoraj na boisku ukazała się Pogoń w najsilniejszym składzie a mianowicie z oboma Matiasami Wasiewiczem i Sumarą na czele. Również AKS w komplecie. Mecz zakończył się szczeęśliwym i na ogół niezasłużonym zwycięstwem Pogoni w stosunku 1:0. Jedyną tę bramkę strzelił Zimmer w 75 minucie.

AKS był drużyną szybszą, energiczniejszą, bardziej bojową, lecz grał z wybitnym pechem. Najlepsi Piontek i Sikora. Na Matiasie znać długotrwałą przerwę. Najlepszy był Sumara, Majowski i Wolanin. Sędziował p. Schneider, popełniając kilka grubych błędów. Widzów około 5000.

—oOo—

KRAK. LIGA OKRĘGOWA.

Po dzisiejszych rozgrywkach w krakowskiej Lidze Okręgowej prowadzi nadal Fablok.

	gier	pkt.	bramek
1. Fablok	4	7	13:3
2. Olsza	4	7	14:5
3. Krowodrza	4	6	11:7
4. Podgórze	4	4	5:3
5. Makkabi	3	3	5:5
6. Korona	5	3	5:11
7. Zwierzyniecki	4	3	6:14
8. Mościce	2	2	8:4
9. Tarnovia	2	2	8:7
10. Z. S. Chełmek	4	2	5:8
11. Grzegórzecki	4	1	2:15

Ruch ŁKS 5:0

Wielkie Hajduki. Marzenia o pozostaniu w Lidze, żywione niewątpliwie przez ŁKS zostały rozwiane, przy czym ŁKS był drużyną lepszą, drużyną która zasłużyła na wynik conajmniej remisowy. Ruch przechodzi wyraźny spadek formy a dzisiejszy wynik zawdzięcza krótkiemu okresowi przewagi w czasie którego strzelił 3 bramki. Bramki dla Ruchu zdobyli do przerwy Słota i Malcherek, po przerwie Wilimowski, Wodarz i Słota. Ruch — którego własna publiczność wygwizdała — wystąpił bez Peterka.

Warta Śmigły 1:0

Wilno. W meczu o mistrzostwo Ligi poznańska Warta pokonała po ciężkiej walce miejscowego Śmigłego w stosunku 1:0. Jedyną bramkę dnia strzelił Szerfke. Śmigły wystąpił bez swego najlepszego gracza Pawłowskiego w ataku i przegrał dzięki indolencji strzałowej swego ataku. Mecz zgromadził niewiele publiczności.

Statystyka Zaolzia

Ostatni 28 zeszyt Wiadomości Statystycznych rozpoczyna w specjalnym dodatku druk podstawowych wiadomości liczbowych o Śląsku Zaolzańskim. W pierwszej ogłoszonej obecnie części znajdujemy następujące dane dla dwu powiatów Śląska Zaolzańskiego (frysztackiego i cieszyńskiego), wracających do macierzy w dniach 2—10 b. m.: powierzchnia, ludność, stosunki demograficzne, gospodarstwa rolne, obszar zasiewów, zwierzęta gospodarskie, charakterystyka przemysłu (zakłady, robotnicy, siła mechaniczna).

Powierzchnia powiatów frysztackiego i cieszyńskiego wynosi 801,5 km kwadrat., na której to powierzchni zamieszkiwało w r. 1930, według ostatniego spisu 227.399 mieszkańców. Z większych miejscowości wymienić należy Karwinę, liczącą 22 tys. mieszkańców, Bogumin Nowy, Pietwałd, Orłowę i dawny czeski Cieszyn, majace od 10 tys. do 11 tys. mieszkańców Ludność tych dwu powiatów wykazuje olbrzymi przyrost mieszkańców, a mianowicie z 96 tys. w r. 1880 na 227 tys. w r. 1930. Przyrost nastąpił wskutek dużego uprzemysłowienia tego kraju, bogatego w wysokogatunkowy węgiel. Uprzemysłowienie spowodowało znaczny napływ ludności z powiatów sąsiedzkich. Do okresu przedwojennego napływ ten rekrutował się przeważnie z terytorium obecnej Polski Po zajęciu Śląska Zaolzańskie go przez Czechów zamknięto imigrację z Polski, dzięki czemu w latach 1920—1930 napłynęło z Czechosłowacji 69.614 osób, tj 31 proc. obecnego zaludnienia.

Na terenie przyłączonych powiatów mamy 2.794 zakłady przemysłowe o sile mechanicznej 211 tys. km. i zatrudniających 50 tysięcy osób. Z tej liczby 23 tysiące osób przypada na górnictwo i 22 tysiące na hutnictwo łącznie z przemysłem metalowym.

W przyłączonych powiatach z ogólnej powierzchni przypada 50 tys. ha na ziemię użytkowaną rolniczo i 22 tys. ha na lasy.

Kronika radomska

Ozon „werbuje" członków

„Ozon" rozpoczął na terenie naszego miasta intenzywną propagandę przedwyborczą.

Na licznych słupach elektrycznych, płotach wywieszono plakaty propagandowe. Nie szczędzono dzielnic miasta zamieszkałych przez Żydów; w pobliżu synagogi rozplakatowano odezwy „Ozonu". Jak z tego wynika „Ozon" również agituje wśród ludności żydowskiej..

Ostatnio najnowszą inowacją propagandową „Ozonu" jest organizowanie w drugiej połowie października pociągu popularnego do Warszawy przyczym bilet na przejazd tam i z powrotem wyniesie drobną sumę. Co najciekawsze, że kartę uczestnictwa stanowić będzie podpisana deklaracja „Ozonu"...

Czy pomoże — wykaże niedaleka przyszłość.

OGŁOSZENIA; Rozmiar strony druku; Wysokość 410 m/m szerokość 370 m/m Podstawą obliczenia jest jeden milimetr, w jednym łamie Strona dzieli się na 4 Ceny ogłoszeń w złotych; I.strona w 1 łamie za m/m zł 1.25; Tekst II—VII strony zł 1, — Za tekstem zł 0.70 Nadesłane za 1 m/m w 1 m/m w 1 łamie zł 0.75. Nekrologi w tekście; do 86 m/m w 1 łamie zł 20·—, 2 łamach zł 30.— Ogłoszenia drobne za słowo 0·10 Dla poszukujących pracy w drobnych za słowo 0·05. Matrymonialne za słowo drobnych zł 0·15.

Wydawca i Redaktor odpowiedzialny: Eugeniusz Mroczek. Drukarnia „Literacka" w Krakowie, Pl. Zgody 4 — Szn. 155.38